

Riksarkivet

Vad är Förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS)?

Tomas Wallin

2018-04-26

Begreppet förvaltningsgemensam specifikation (FGS)

- Begreppets ursprung kring 2004-2005 när Regeringskansliet och Stadskontoret identifierade det behov som förvaltningen har av gemensamma beskrivningar för utvecklingen av infrastrukturella tjänster.
- Budgetpropositionen för 2007, Prop. 2006/07:1, uo 2 *Samhällsekonomi och finansförvaltning*.
  - Förvaltningsgemensamma specifikationer för elektronisk identifiering, signering, lagring samt sökning av elektroniska meddelanden och dokument.
- IT-standardiseringsutredningens betänkande *Den osynliga strukturen – om förbättrad samordning av offentlig IT-standardisering*, SOU 2007:47.
  - Förvaltningsgemensamma specifikationer för att uppnå teknisk, semantisk, organisatorisk och rättslig interoperabilitet.
  - Förvaltningsgemensamma specifikationer för informationsutbyte.

Riksarkivet

Bakgrund till Riksarkivets arbete med Förvaltningsgemensamma specifikationer

- 2001-2002 Arkiv för alla nu och i framtiden (SOU 2002:78)
Arkivutredning av Kari Marklund Landshövding Norrbottens län
- 2004-2006 LDB-projektet (Långsiktigt Digitalt Bevarande)
- 2012-2014 e-arkiv och e-diarium projektet (eARD-projektet)
- 2014 FGS-funktionen (Förvaltningsorganisationen för FGS)

De FGS:er som beslutas och förvaltas av Riksarkivet

- Förvaltningsgemensamma utbytesformat för informationsöverföringar mellan olika elektroniska system.
- Hanterar endast hur informationen på standardiserat sätt ska struktureras när den överförs mellan olika elektroniska system.
- Hanterar bara den information som överförs och ska endast implementeras genom att elektroniska systems import- och exportfunktioner kan leverera respektive ta emot information i enlighet med specifikationerna.
- Är generella specifikationer som bara innehåller element för den information som är vanligast förekommande för respektive informationstyp.

FGS:erna är inte:

- Uttolkningar eller förtydliganden av Riksarkivets föreskrifter eller andra författningar.
- Mallar eller generella kravspecifikationer för utformandet av olika verksamhetssystem, eller
- Checklistor över vilken information som behöver finnas med om olika informationstyper vid leveranser till Riksarkivet.
- Verktyg för gallring av handlingar i olika verksamhetssystem. Gallringsframställningar måste även fortsättningsvis sändas in till Riksarkivet.

FGS:erna är utbytesformat

Det finns i många fall inget gemensamt strukturerat sätt att överföra information direkt mellan olika verksamhetssystem något som är både tids- och kostnadskrävande för den offentliga förvaltningen. Detta inte minst vid leveranser till Riksarkivet.

System 1

Ärendenummer:
Handläggare:
Rubrik:
Datum (YYYYMMDD):

System 2

Rubrik:
Diarienummer:
Handläggare:
Datum (YYMMDD):

FGS:erna är utbytesformat

Struktur använda begrepp för metadata, och regler skiljer sig mellan olika system. I exemplet nedan skiljer sig både begreppen, strukturen samt reglerna för hur datum lagras vilket skapar problem när informationen ska överföras direkt mellan systemen.

System 1

Ärendenummer: 00123 → **Rubrik:** 00123
Handläggare: Kim → **Diarienummer:** Kim
Rubrik: FGS:er → **Handläggare:** FGS:er
Datum (YYYYMMDD): 20171129 → **Datum (YYMMDD):** 201711

System 2

FGS:erna är utbytesformat

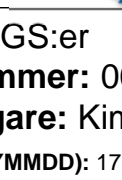
Informationen strukturerad i enlighet med FGS:en (utbytesformatet) för informationstypen

Datum (YYYY-MM-DD): 2017-11-29
Ärendenummer: 00123
Rubrik: FGS:er
Handläggare: Kim

Ärendenummer: 00123
Handläggare: Kim
Rubrik: FGS:er
Datum (YYYYMMDD): 20171129

System 1 med exportfunktion som kan exportera information i enlighet med FGS:en för informationstypen

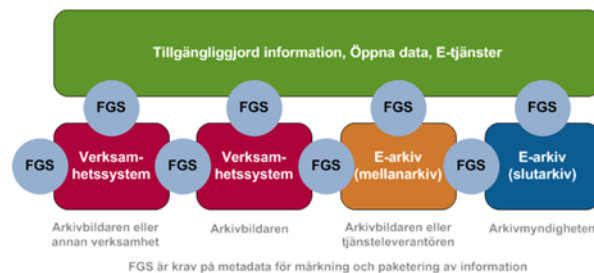

Rubrik: FGS:er
Diarienummer: 00123
Handläggare: Kim
Datum (YYMMDD): 171129

System 2 med importfunktion som kan importera information i enlighet med FGS:en för informationstypen

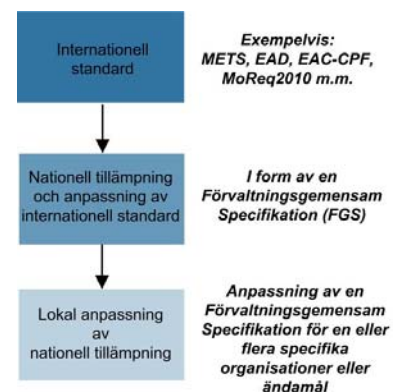
Syftet med FGS:erna:

- Underlätta informationsutbytet och bidra till en ökad interoperabilitet mellan de elektroniska system som används inom den offentliga förvaltningen.
- Möjliggöra att information kan flyttas strukturerat på ett standardiserat sätt under informationens hela livscykel.
- Bidra till att säkerställa informationens autenticitet genom att all information överförs i samtliga led utan förluster.

Förvaltningsgemensamma specifikationer

- Ska så långt det är möjligt bygga på självständiga och frivilliga standarder eller de facto standarder.
- Kan utgöras av särskilda anpassningar av en eller flera existerande standarder för att svara upp mot den svenska förvaltningens behov.
- Begreppet specifikation används i formella standardiserings-sammanhang som beteckning på ett dokument som innehåller standardliknande information utan att vara en beslutad standard.
- De förvaltningsgemensamma specifikationerna är i grunden frivilliga men de kan ges styrande eller bindande status genom hänvisning från andra dokument, t.ex. författningar eller upphandlingsunderlag.

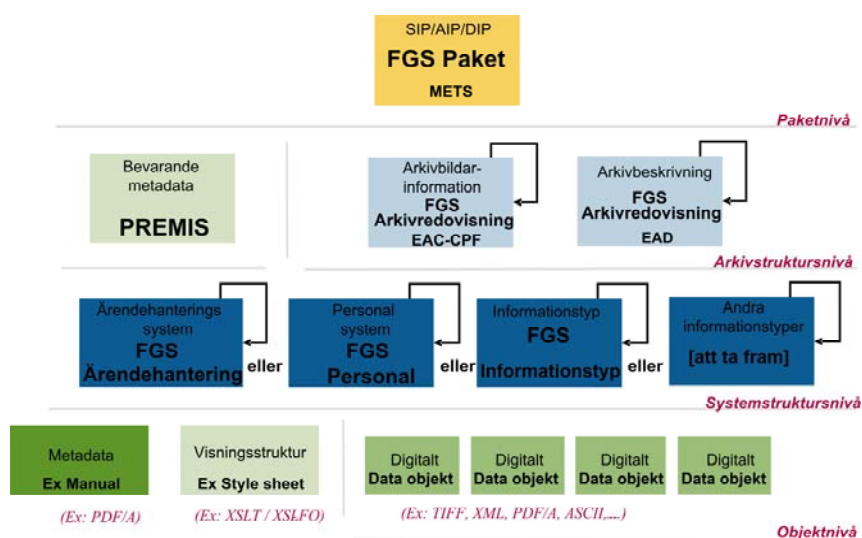

FGS:erna är informationstypsspecifika

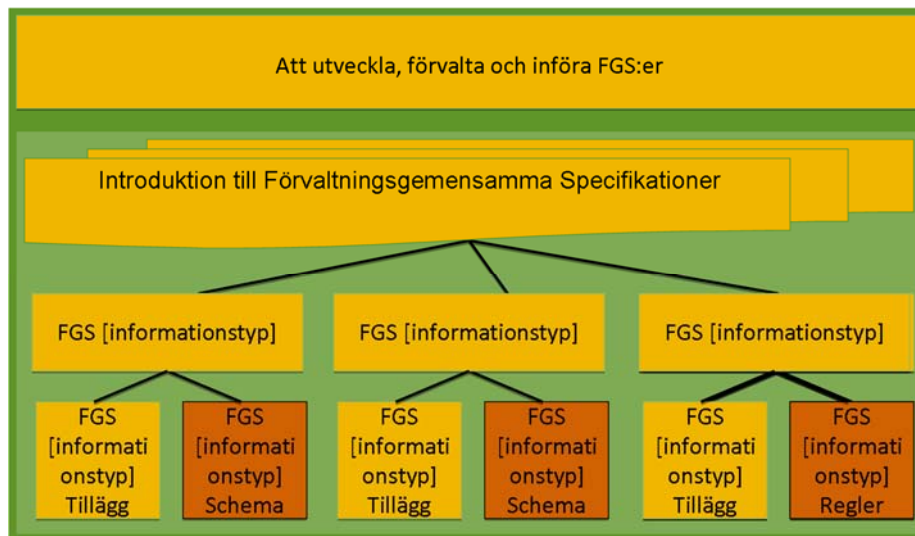

- En FGS hanterar endast en informationstyp.
- En informationstyp är en avgränsad informationsmängd som hör till samma område/tema
 Exempelvis: Ärendehanteringsinformation, Arkivredovisningsinformation, Personalinformation, Journalinformation, årsredovisningsinformation, Betygsinformation, Utbildningsinformation, Geodata osv...
- Undantag
 FGS Paketstruktur

Hur olika typer av FGS:er hänger ihop

FGS Dokumentöversikt

En FGS består av:

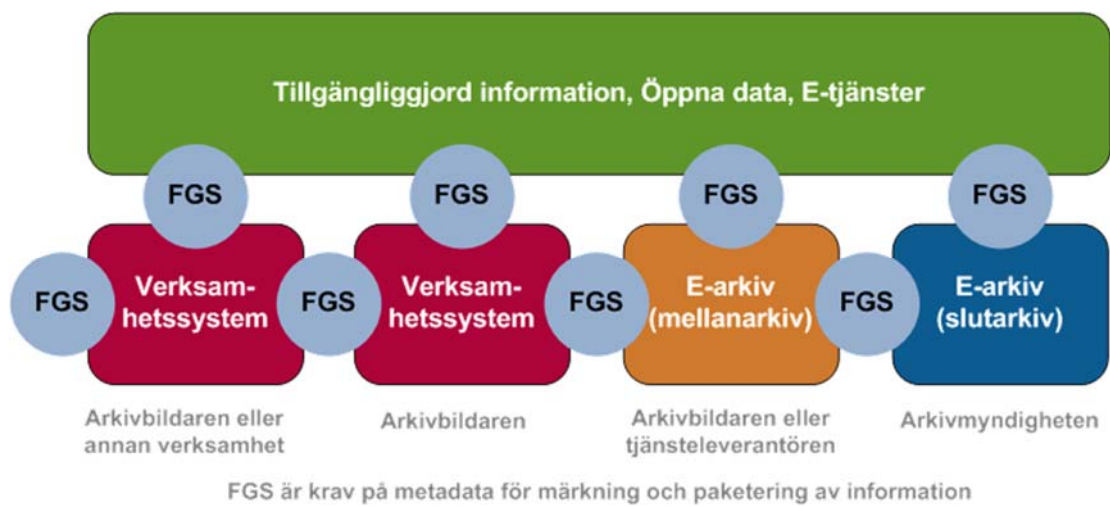
- En introduktion.
- En specifikation, beskrivning i text.
- Ett tillägg, innehåller till exempel bilder, värdelistor.
- XML-schema, en XML uttolkning med regler.
- Exempel.

Element	Definition	Förklaring	Kartl.	MEYS
Identitet	Identitet av paketet	En kod som unikt identifierar SIP:en. En UUID eller GUID kan användas för att skapa globalt unika identiteter. Exempel: "UUID-55ad400-e209-41d0-a718-640021440004"	1	"id" OBID-[Identite]
Beskrivning	Beskrivning av paketet	En kort text som beskriver vad paketet innehåller. Exempel: "Example of SIP for delivery of personal information"	0..1	"text" LABEL-[Beskrivning]
Pakettyp	ATP/SIP/DIP	Anger var i OASIS-modellen detta paket ligger hemma. I leveranspaket satts värde alltid till "SIP". Exempel: "SIP"	1	"text" TYPE-[Typ]
Datum och tid	Tidspunkt när paketet skapats	Datum och tid för paketet enligt XML-standard för tidspunkter. Detta tidspunkt anger när SIP:en och filen "sip.xml" skapats. Exempel: "2012-04-20T12:45:00+01:00"	1	"dateTime" CREATEDATE-[Datum och tid]

Användningsområden

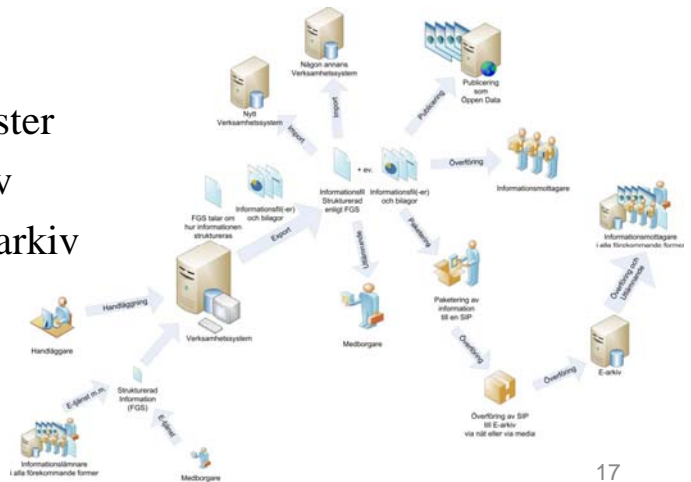
FGS stödjer informationens hela livscykel

Användningsområden

- Systembyten
- Utbyte av information
- Publicering av information
- Leverera information via e-tjänster
- Leverera information till e-arkiv
- Leverera information mellan e-arkiv
- Som krav vid upphandling

Fördelar med att använda FGS:er

- För den offentliga förvaltningen i stort.
  - Bidrar till interoperabiliteten mellan de elektroniska system som används inom den offentliga förvaltningen.
  - Underlättar svenska organisationers informationsutbyte med organisationer utanför landets gränser.
- För den enskilda organisationen
  - Förenkla organisationens informationsutbyten såväl internt som externt.
  - Ekonomiska besparingar exempelvis då inga konverteringar kommer att behövas när man byter verksamhetssystem.

Förvaltningsorganisationen för FGS

19

Förvaltningsorganisationen

En funktion inom Riksarkivets Avdelning för offentlig informationshantering (OFI),
Enheten för Utredning och utveckling (UTU)

Förvaltningsrådet

Karin Åström Iko, Riksarkivet

Peter Krantz, SKL

Annika Bränström, E-Legitimationsnämnden

Cecilia Magnusson-Sjöberg, Stockholms Universitet

Ulrika Gustafsson, Västerås Stad

Rikard Broddvall, SLL

Jan Aspenfjäll, Riksarkivet

Karin Bredenberg, Riksarkivet (Funktionsansvarig)

Tomas Wallin, Riksarkivet

Peter Sivervall, Riksarkivet

- Fysiska möten 2 ggr/år. Vid behov där emellan kommer det att vara icke fysiska möten
- Strategi
- Planering
- Budget
- Prioriteringar

